

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Vinter 2025
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	Hfe
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Mathias Reichert Rasmussen (MNI), Naja Aggerholm Lundberg (NLU), Maja Henningsen (MHE)
Hold	25dana1

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Intro – tekst og genre (MNI)
Titel 2	Lyrik (MNI)
Titel 3	Retorik, argumentation, strategisk kommunikation og spin (MNI)
Titel 4	Virkeligheden på skrift og på film – klassisk journalistik, fortællende journalistik og dokumentarfilm (MNI)
Titel 5	Kropsidealer, grænser og normalitet (MNI)
Titel 6	Menneske, maskine og metropol (storby) – skabelsen af den moderne bevidsthed i det 20.århundrede (MNI)
Titel 7	Eksamenstræning og repetition (MNI)

Titel 8	Intro til filmanalyse – kortfilmen (NLU)
Titel 9	Overgange i litteraturen (NLU)
Titel 10	Ulighed og samfund (NLU)

Titel 11	Epik – fokus på novellen som genre (MHE)
Titel 12	Natursyn (MHE)

Titel 13	Samtalens magtspil (MHE)
-----------------	--------------------------

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Intro – tekst og genre (MNI)
Indhold	<u>Kernestof:</u> <u>Analyse:</u> • Udvalgte teksteksempler til genreøvelse v/MNI • Emil Aarestrup: "Angst" (1838) • Lægehåndbogen, heri afsnit om 'Angst' <u>Supplerende stof:</u> • Udvalgte teksteksempler til at vise bredden i danskfagets tekstkorpus i den bredeste definition af 'det udvidede tekstbegreb', herunder: haikudigt, DF-kampagne, Jellingestenen, Picasso: "Guernica", uddrag af samtale, uddrag "Rødhætte", diverse grammatiske fejltyper, udvalgte citater om køn og kvinder, diverse pressefotos – herunder AI-generede billeder
Omfang	• Ca. 6 lektioner á 45 minutter; 25 normalsider
Særlige fokuspunkter	• Introduktion til danskfaget på HF A • Introduktion til tekst- og genrebegrebet
Faglige mål	• Viden om fagets identitet og metoder • Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster
Væsentligste arbejdsformer	• Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)

Titel 2	Lyrisk (MNI)
Indhold	<u>Kernestof:</u> <u>Baggrund/teori:</u> • Læsevejledning til lyrik – 'de fire eksistentialer' – udarbejdet af lærer. • Powerpoint om komposition i digte – udarbejdet af lærer. • Ole Schultz Larsen: iBogen <i>Håndbog til dansk</i>, Systime: udvalgte afsnit fra kapitel 4 om "Musikalitet - Rim og rytme" • Darger, Birgitte m.fl.: "Ordenes sammenhæng – semantiske skemaer og scenarier" in: <i>Begreb om dansk</i>. Dansk lærerforening. 2021 • Ark om billedsprog – udarbejdet af lærer • Ark om verbernes semantik – udarbejdet af lærer <u>Analyse:</u> • Adam Oehlenschläger: "Fædrelandssangen" (1819) • Emil Aarestrup: "Angst" (1838) • Emil Bønnelycke: "BERLIN" (1918) • Klaus Rifbjerg: "Livet i badeværelset" (1960) • Søren Ulrik Thomsen: "Levende" (1981) • Gilli: "D.A.U.D.A" (2013) • Yahya Hassan: "BARNDOM" (2013) • Henrik Nordbrandt: "Vuggevisen" (2015) • Stepz: "Dobbel Op" (2019) • Caspar Eric: "PINNOCHIO STORY" (2023) • VÆRK-analyse – selvvalgt dansksproget musikalsk album (lyrik-værk) <u>Supplerende stof:</u> • Videooptagelse med daværende justitsminister Brian Mikkelsen fra 2009 om optøjer på Nørrebro (til at illustrere forkert brug af ordspil/billedsprog): https://www.youtube.com/watch?v=y2n4SkWQiNc
Omfang	• Ca. 24 lektioner á 45 minutter; 150 normalsider
Særlige fokuspunkter	• Introduktion til lyrik-genren og forskellige måder at skrive digte på. • Introduktion til danskfaglige begreber i forbindelse med analyse og fortolkning af lyrik, herunder analyse og fortolkning af digte, digtets virkemidler: <i>de fire eksistentialer, komposition, billedsprog, rim, rytme og musicalitet, semantiske felter</i>. • Træning af studieteknik: Notetagning-nøgleord

Faglige mål	• Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster • Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund • Fra dansk litteraturs kanon læses Adam Oehlenschläger, Klaus Rifbjerg. • Fra de seneste 5 års litteratur læses Caspar Eric.
Væsentligste arbejdsformer	• Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)

Titel 3	Retorik, argumentation, strategisk kommunikation og spin (MNI)
Indhold	<u>Kernestof:</u> <u>Baggrund/teori:</u> • Darger, Birgitte m.fl.: <i>Begreb om dansk</i>. DanskLærerforeningen. 2021. Kapitel 8 om "Retorik og argumentation", samt udvalgte afsnit om "Diskurser", "Strategisk kommunikation" og "Spin" (kapitel 9) • Analysemodel til retorisk analyse (udarbejdet af lærer) <u>Analyse:</u> • Jens Stoltenbergs tale ved mindehøjtideligheden i Oslo Domkirke 24/7-2011 • Thomas Hoffmann: "Forskere: Derfor er Messi verdens bedste fodboldspiller" (12/1-2016) • Kampagne-film for American Eagle med Sydney Sweeney: • https://www.youtube.com/watch?v=AK8s3iqL99c • Eva Agnete Selsing: "Der skal vi ikke bo" (kommentar i <i>Berlingske</i> 3.5.2015) • Mette Frederiksens nytårstale 1.januar 2025 (anslag) • Kong Frederiks nytårstale 31/12-2024 (anslag) • John F. Kennedy: "Ich bin ein Berliner" (1963) (uddrag fra start og slutning) • Dansk Folkeparti kampagnefilm 2007: • https://www.youtube.com/watch?v=jBSMiG94Es • Diverse klip til analyse af spinstrategier:

	• https://nyheder.tv2.dk/udland/2023-10-10-mette-frederiksen-lagde-blomster-ved-ambassade-israel-har-ret-til-at-forsvare-sig-selv-og-det-vil-kraeve-nogle-ofre • https://www.facebook.com/go.tv2.dk/videos/se-hele-interviewet-med-mette-frederiksen-i-go-aften-live-p%C3%A5-tv-2-play/683358345908776/?locale=da_DK • https://nyheder.tv2.dk/video/2025-06-20-loekke-naegter-at-svare-paa-spoergsmaal-om-koeb-af-mandater-6374613013112 • https://nyheder.tv2.dk/video/2022-06-28-lars-loekke-vi-har-skiftet-standpunkt-ikke-holdning-6308633442112 • Ekstra-Bladets Facebook-side - kommentarspor (besøgt d. 15/9-2025) • Diverse reklamer til analyse af bl.a. appelformer, herunder "Merci", "Steff Houlberg" og "Colgate tandbørste". • Forskellige lærerkonstruerede argumenter til argumentationsanalyse • Forskellige elevproducerede argumenter til argumentationsanalyse Supplerende stof: • Udvalgte avisoverskrifter/reklamer til eksemplificering af uhensigtsmæssig kommunikation • Eksempler på talesituationer, hvor der godt kunne være brug for retorik: Lars Løkke Rasmussen: https://www.youtube.com/watch?v=pRFuhQQnjXM •
Omfang	• Ca. 27 lektioner á 45 minutter; 120 normalsider
Særlige fokuspunkter	• Introduktion til og diskussion af, hvornår kommunikation kan siges at være hensigtsmæssig. • Introduktion til <u>det retoriske pentagram</u>, forskellige retoriske virkemidler og <u>appelformer</u> (etos, patos, logos). • Retorisk analyse af forskellige typer tekster på tværs af medier og genre, herunder med særligt fokus på reklamer og taler. • Introduktion til og anvendelse af grundlæggende <u>argumentationsanalyse</u> (Toulmin), herunder påstand, belæg, underbelæg/hjemmel, gendrivelse, rygdækning og styrkemarkører • Introduktion til og anvendelse af forskellige <u>argumenttyper</u>, herunder <i>autoritetsargumenter</i>, <i>ordvalsargumenter</i>, <i>generaliseringer</i>, <i>modsætninger</i> (antiteser), <i>sammenligninger</i> (analogier) og <i>gentagelser</i> af bestemte ord (anafor, epifor, tretrinsraket), <i>retoriske spørgsmål</i>. • Introduktion til forskellige <u>retoriske kneb/argumentløse overtalelsesstrategier</u> så som <i>tendensiøst ordvalg</i>, <i>eufemismer</i>, <i>præsupponering</i> (forudindtagethed), <i>ironi</i>, <i>billedsprog</i>, <i>hyperbel</i> (overdrivelse), <i>ad hominum</i>, <i>glidebaneargumenter</i>, <i>stråmænd</i>, <i>postulat</i>).

	• Introduktion til <u>diskursbegrebet</u>, herunder <i>nodalpunkt</i>, <i>ækvivalenskæder</i>, <i>antagonisme</i>. • Introduktion til forskellige <u>spinstrategier</u>, herunder <i>afsenderspin</i>, <i>modtagerspin</i>, <i>procedurespin</i> og <i>sagsspin</i>.
Faglige mål	• Kommunikationsanalyse • Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund • Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed • Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed.
Væsentligste arbejdsformer	• Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlægninger • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)

Titel 4	Virkeligheden på skrift og på film – klassisk journalistik, fortællende journalistik og dokumentarfilm
Indhold	<u>Kernestof:</u> <u>Baggrund/teori:</u> • Ole Schultz Larsen: iBogen <i>Håndbog til dansk</i>, Systime; kapitel 5.1 og 5.2 om avisjournalistik og dokumentarfilm, • Analysemodel til analyse af nyhedsartikel og fortællende journalistik (udarbejdet af lærer) • Analysemodel til analyse af dokumentarfilm (udarbejdet af lærer) <u>Analyse</u> • "Mystiske hestepærer spottet af hundelufter" (sn.dk 22/2-2011) • "Mysterium om hestepærer løst" (TV2 Øst 24/2-2011) • "Den dag Daniel døde" fra <i>Politiken</i> 21/12-2014 • Ritzau: "Hjemløs døde: Ambulance kom efter 26 minutter": https://www.dr.dk/nyheder/indland/hjemloes-doede-ambulance-kom-efter-26-minutter • Lars Jakobsen: "Droneangreb over Københavns Lufthavn viser, hvor sårbare vi egentlig er" (<i>Computerworld</i>; 23/9-2025)

	• Hans Christian Blønd: "Drone-angreb i Københavns Lufthavn – En magtdemonstration" (<i>Ekstra-Bladet</i> 23/9-2025) • TV2 – starten på fortløbende dækning/nyhedsreel mandag aften d.22.9 fra de første nyheder om droner i Københavns Lufthavn i nyhedsflowet begyndte at "tikke ind" • "Et stærkt droneforsvar er nødvendigt, men det vil kun flytte den hybride trussel mod Danmark" (leder i <i>Information</i>; 24/9-2025) • "Piger i Vestre Fængsel" (Lars Engels; 1996): https://www.youtube.com/watch?v=IHHP2uH6EIA • "Sager, der nager" (DR; 2009): https://www.youtube.com/watch?v=KggKOWqXuBo&t=59s • Christoffer Guldbrandsen: "Den hemmelige krig" (dokumentarfilm; 2006) (<i>VÆRK</i>) Supplerende stof: • YouTube-klip: "Jeppe Nybro om tilbagetrækningen fra Irak" (brugt til diskussion af troværdighed og konsekvenser i journalistik) • Forsiden til Jeppe Nybroes nye bog <i>Kidnappet</i> (2014) om hans tilfangetagelse i Syrien i 2013 • Militsmand i dødsøjeblikket, Cerro Muriano, September 5, 1936' af Frank Capa • Foto fra OL i Paris 2024 af surferen Gabriel Medina taget af fotografen Jerome Brouillet • TED-talk om deep-fake: https://www.youtube.com/watch?v=o2DDU4g0PRo • Thomas Hoffmann: "Derfor fejlede Den hemmelige krig" (13.1.2010 <i>Videnskab.dk</i>)
Omfang	• Ca. 30 lektioner á 45 minutter; 200 normalsider
Særlige fokuspunkter	• <u>Avisformater og nyhedsbilledet</u> i dag • Nyhedens kendetegn, herunder <u>nyhedskriterierne</u> <i>aktualitet, væsentlighed, konflikt, identifikation, sensation</i> • Forskellige kompositionsmodeller: <i>nyhedstrekanten, dramatrekanten</i> • Nyhedsbehov • <u>Vinkling og kilder</u> • <u>Fortællende journalistik</u>; feature og reportage • Undersøgelse af kursisternes eget medieforbrug • <u>Filmiske virkemidler</u>, særligt fokus på begreberne <i>lyd, lys, billedbeskæring, kamerabevægelse, perspektiv og klipning</i> • <u>Autenticitetsmarkører</u> (faktakoder) og <u>fiktionsmarkører</u> • Dokumentar som <u>genre</u> - fokus på iscenesættelse af virkelighed

	• <u>Undergenrerne</u>: <i>Den observerende, den autoritative (dybdeborende), den deltagende, den dramatiserende, den poetiske, den reflektive dokumentar</i>
Faglige mål	• Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster • Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning • Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag • Navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber • Medieanalyse og -fortolkning, herunder basale filmiske virkemidler • Analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge
Væsentligste arbejdsformer	• Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)

Titel 5	Kropsidealiser, grænser og 'normalitet' (MNI)
Indhold	<u>Kernestof:</u> <u>Baggrundslitteratur:</u> • "Krop og idealer" (baggrund og historie): https://faktalink.dk/kropsdyrkelse • "Forfatteren Vita Andersen" og "Den litteraturhistoriske kontekst: Ny realisme". In: <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i>. Barbara Kjær-Hansen m.fl. 2012 • "Fattigfirserne og drømmen om individets frihed", samt "Poesiens oprør" in: Litteraturportalen: https://litteraturportalen.systime.dk/?id=2466 • Introduktion til Pia Tafdrup – fra <i>Litteraturens Veje</i> – e-bog (uddrag af kapitel 16) © Gerd Lütken, Johannes Fibiger og Systime. Første udgivelsesår 2010. • Larsen, Kasper og Skov, Christoffer Boserup: <i>Grundbog til filosofi – Mennesket i verden</i> (Systime; 2013-2015) – heri: "Fremtidens mennesker" (om transhumanisme) s. 102-103 • Læreroplæg om Eksistentialisme

	• Baggrund om Caspar Eric. <u>Fra: Litteraturportalen.systime</u> <u>Analyse:</u> • Peter Seeberg: "Patienten" (1962) • Vita Andersen: "Fredag, lørdag, søndag" (digte; 1977) • Pia Tafdrup: "Springflod" (digt; 1985) • Kirsten Hammann: "Jeg er så træt af min krop" (digt; 1992) • Cult: "Shake it baby!" (reklame; 2003) • Dove: "Real beauty campaign" (reklame; 2004) • Victoria's secret: "Love my body campaign" (reklame; 2012) • Daniel Dencik: <i>Moon Rider</i> (dokumentarfilm; 2012) VÆRK • Caspar Eric: <i>Nye balancer</i> (digtsamling; 2023) (uddrag) VÆRK • Timme Bisgaard Munk: "No dinner Denmark – Fra Nomanomics til novonomics" (2024): https://test.kforum.dk/nyheder/analyser/article16725473.ece <u>Supplerende stof:</u> • Udvalgte kropsidealer fra de sidste 2500 år – fra Antikken til AI
Omfang	• Ca. 27 lektioner á 45 minutter; normalsider 125
Særlige fokuspunkter	• Arbejdet med forskellige kropsidealer og -fremstillinger i et historisk og aktuelt lys – og i forskelligartede teksttyper og genrer; herunder '<i>den æstetiserede/forskønnede krop</i>', '<i>den erotisk/sensuelle krop</i>', '<i>den oversete krop</i>', '<i>den udskammede krop</i>', '<i>den grænseløse og præsterende krop</i>', '<i>den uperfekte/handicappede krop</i>' og '<i>den perfekte/optimerede krop</i>'.
Faglige mål	• Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster. • Demonstrere viden om og kunne perspektivere til samspillet mellem tekst, kultur og samfund. • Reklameanalyse • Fra dansk litteraturs kanon læses Peter Seeberg. • Fra de seneste 5 års litteratur læses Caspar Eric.
Væsentligste arbejdsformer	• Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer

Titel 6	Menneske, maskine og metropol (storby) – skabelsen af den moderne bevidsthed i det 20.århundrede (MNI)
Indhold	<u>Kernestof:</u> <u>Baggrund/teori:</u> • Introduktion til emne v/lærer • Fibiger, Johannes og Gerd Lütken: <i>Litteraturens Veje</i> (Systime, 2004); heri afsnit om "Futurisme" og "Ekspressionisme" • DR: "Digtere, divaer og dogmebrødre" (udvalgte dele af følgende afsnit: afsnit 1 om "Tidlig modernisme 1900-1918), afsnit 2 om "Mellemløstiden 1918-1930) + afsnit 6 (Firserne 1980-1990) <u>Analyse:</u> • Johannes V. Jensen: "Maskinerne" (rejsereportage; 1901) • Emil Bønnelycke: "Raadhuspladsen" (sang; 1918) • Tom Kristensen: "Nat i Berlin, 1921" (digt; 1927) • Filmklip: <i>Metropolis</i> (Fritz Lang; 1927)) https://www.youtube.com/watch?v=Dfl8DE-Nfrl (anslag) • Filmklip: <i>Taxi Driver</i> (Martin Scorsese, 1976) https://www.youtube.com/watch?v=AMiTGXDGLa (anslag – brug de første 4-5 minutter) • Michael Strunge: "Natmaskinen" (digt; 1981) • Filmklip: <i>Blade Runner</i> (Ridley Scott; 1982) https://www.youtube.com/watch?v=ePbK0tiVWKY (anslag) • FILM: <i>Matrix</i> (1999) (fælles værk) • <i>Sex & the City</i> (tv-serie 1998-2002) https://www.youtube.com/watch?v=HjJg2ZXfwiY (intro fra den første sæson) • <i>The Wire</i> (tv-serie 2002-2008) https://www.youtube.com/watch?v=zmlvu1yg3bU (anslaget til første afsnit i første sæson) <u>Supplerende stof:</u> • Forskellige malerier som eksempler på realisme og modernisme, herunder: "Guernica" (Picasso; 1937) • Steve Jobs-introduktion af Iphone 2007 (Youtube-video) + præsentation af iphone 7 (Viborg; 2016): https://www.youtube.com/watch?v=GmrlqyvselQ • Eksempel på ekspressionistisk musik: https://www.youtube.com/watch?v=JEY9ImCZblc • Eksempel på ekspressionistisk maleri: https://da.wikipedia.org/wiki/Skriget#/media/Fil:The_Scream.jpg

	• Lærerstyret introduktion til Alan M. Turing og afprøvning af Turing-testen.
Omfang	• Ca. 25 lektioner á 45 minutter; normalsider 120 ns.
Særlige fokuspunkter	- Tematisk sammenligning og perspektivering af forskellige skildringer af menneske, maskine og metropol (storby) på tværs af tid, genrer og medier med særligt fokus på æstetiske virkemidler og udtryksformer.
Faglige mål	- Analyse, fortolkning, vurdering og perspektivering af forskellige typer tekster i den brede definition (dvs. litterære tekster, billedkunst, film m.m.) - Litteraturhistoriske – og filmiske nedslag i perioderne: 1900'erne, Mellemkrigstiden (1918-1930), 1970'erne, 1980'erne, 1990'erne og 2000'erne. - Introduktion til forskellige centrale –ismer ('modernisme', 'futurisme', 'ekspressionisme', 'Firsermodernisme') - Fra dansk litteraturs kanon læses Johannes V. Jensen, Tom Kristensen
Væsentlige arbejdsformer	• Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)

Forløb 8	Intro til filmanalyse – kortfilmen (NLU)
Forløbets indhold og fokus	- Grundlæggende genreforståelse af forskellige typer tekster - Kortfilmen som genre - Introduktion til filmiske virkemidler, dramaturgi og komposition - Værkanalyse (Ivalu) med fokus på dramaturgi, komposition, karakterer, miljø og symbolik - Remediering - Lasswell's kommunikationsmodel
Faglige mål	- udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt - demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag

	- navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - analysere og vurdere teksters kommunikative betydning
Anvendt materiale	Baggrundslitteratur: - Granild, Dorte & Wolfhagen, Mette: <i>Shorts – kortfilm i undervisningen</i> (2023), Systime: - o "Kortfilmens DNA" - o "Tre typer kortfilm" - o "Den klassisk fortællende kortfilm" - <i>Levende billeder – grundbog i mediefag</i> (2020), Systime: - o "Filmiske virkemidler": perspektiv, kamera, lyd, lys, farver, billedkomposition - <i>Filmcentralen.dk; filmleksikon</i> - o Billedbeskrivelser - o Klipping - Olsen, Mimi: <i>Film skal ses i dansk</i> (2020), Systime: "Raskins paramentremodel" - <i>Remediering</i> (2024), Dansk lærerforenings Forlag: "Hvad er remediering?" - Youtube-kanal over filmiske virkemidler, Lasse Schurmann,: https://www.youtube.com/playlist?list=PLhAcYUBstH4vcQZqUB23pBhZlInadFh22 Kernestof: - <i>Vildmand</i> (2012) af Gorm Just [kortfilm] - <i>Papa?</i> (2023), Canal+ - <u>Værk</u>: <i>Ivalu</i> (2023) af Anders Walter [kortfilm] - <i>Ivalu</i> (2009) af Morten Dürr [tegneserie] - <i>Anslaget fra Apocalypse Now</i> (1979) af Francis Ford Coppola: https://www.youtube.com/watch?v=e5L617dEXIE - Klip fra <i>Final Destination: Bloodlines</i> (2025) af Zach Lipovsky og Adam Stein : https://www.youtube.com/watch?v=0iQhOmebDqo + https://www.youtube.com/watch?v=P7jM2JAun0c

	Supplerende materiale: - Treaktsmodellen - analysemodel til medier (udarbejdet af lærer) Ca. 14 timer, ca. 40 normalsider
Arbejdsformer	• Stationsleg med filmiske virkemidler • Klassediskussioner • Summeøvelser • Dialogcirkel • Poster med analyseopgaver til lvalu • Læreroplæg • Gruppearbejde • Differentierende opgaver

Forløb 9	Overgange i litteraturen (NLU)
Forløbets indhold og fokus	- Overgangsritualer - Overgange som tema i litteraturen - Syndefaldet som myte og motiv i litteraturen - Den psykologiske tolkning - Introduktion til folkeviser og middelaldersamfundet, herunder trylleviser - filmanalyse
Faglige mål	- udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt - anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med - formidlingsbevidsthed. - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samsillet mellem tekst, - kultur og samfund - demonstrere viden om fagets identitet og metoder

Anvendt materiale	Baggrundslitteratur: - Arnold van Genneps model til overgangsritualet - "Syndefaldet" i <i>Perspektiver i dansk</i> (2019), Systime - "Psykoanalysen" i <i>Litteraturens Veje</i> (2010), Systime - "Middelalderens samfund: et slægtsamfund" i Sørensen, Mimi & Rangvid, Mads: <i>Brug litteraturhistorien</i> (2014), Systime Kernestof: - Blixen, Karen: "Ringene" - Hansen, Martin A.: "Paradisæblerne" (1953) - <i>Harpens kraft</i> [folkeviser] - <i>Hr. Bøsmere i elverhjem</i> [folkeviser] - <i>Overgang</i> (2013) af Jesper Quistgaard [kortfilm] Supplerende materiale: - <i>Harpens Kraft</i> (2019) af Myrkur [sang]: https://www.youtube.com/watch?v=G3viS0ZggBM&list=RDG3viS0ZggBM&start_radio=1 - Ca. 20 timer, ca. 60 normalsider
Arbejdsformer	• Klassediskussioner • Summeøvelser • Quiz • Læroplæg • Gruppearbejde • Differentiering • Analysepørgsmål • Skriveøvelser • Moodboards til miljøbeskrivelser • Udarbejdelsen af analysepørgsmål på taksonomiske niveauer

Forløb 10	Ulighed og samfund (NLU)
Forløbets indhold og fokus	- Introduktion til Det moderne gennembrud, herunder sædelighedsfejden, litterære strømninger, Georg Brandes - Kapitaler og klasseteori - Køns- og klassekamp i DMG og i nutiden - Sociolingvistik - Romananalyse
Faglige mål	- udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt - anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med - formidlingsbevidsthed. - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, - kultur og samfund - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale - fællesskaber
Anvendt materiale	Baggrundslitteratur: - "Klasseteori" fra <i>Litteratur på skinner</i> (2023), Systime - "Henrik Pontoppidan" (2019) fra <i>Øgendahl og de store forfattere</i>, sæson 2, DR1 [TV-udsendelse] - <i>Kampen om sproget: "Dagligdagens mange sprog"</i> E02 (2011), DR2 [TV-udsendelse] - "Det moderne gennembrud" fra <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012), Systime - "Herman Bang", kanon14 af Lydtid [podcast]: https://www.kanon14.dk/herman-bang - "sprogsociologi", <i>Dansk i tiden</i> (2022), Systime Kernestof: - <u>værk</u>: Askov, Stine: <i>Nøjsomheden</i> (2022) [roman] - <i>Proletar</i> af Suspekt (2007) [sang]

	- Bang, Herman: "Irene Holm" (1890) - Pontoppidan, Henrik: "Ane-Mette" (1887) - Nexø, Martin Andersen: "Lønningsdag (En Idyl)", (1900) - Første afsnit af <i>Generationen</i> (2021) af Babak Vakili [podcast] - <i>Et dukkehjem</i> [tv-teater] (1974), DR Gensyn: https://www.dr.dk/drtv/program/et-dukkehjem_442945 Supplerende materiale: - Sociolingvistisk puslespil, udarbejdet af lærer Ca 21 timer, ca. 300 normalsider
Arbejdsformer	• Klassediskussioner • Summeøvelser • Læreroplæg • Gruppearbejde • Differentiering • Analysepørgsmål • Skriveøvelser • Læsegrupper til værklæsning

Titel 11	Epik – fokus på novellen som genre (MHE)
Indhold	<u>Baggrund/teori:</u> - Anette Hauge Nielsen m.fl.: i-bogen <i>Dansk på ny – læreplan 2017</i>, Systime: afsnittet "Novelle" - Ole Schultz Larsen: iBogen <i>Håndbog til dansk</i>, Systime: 3.1 > Afsnittet "Tid og miljø" samt "Personkarakteristik" 3.2 > Afsnittet "Komposition" 3.3 > Afsnittet "Fortælleren" 3.4 > Afsnittet "Fremstillingsformer" 3.5 > Afsnittet "Tema" <u>Analyse:</u> - Anders Bodelsen: "Drivhuset" (1965) - Kjell Askildsen: "Et dejligt sted" (1996) - Pia Juul: "En flinker fyr" (2005) (vi har arbejdet med teksten i afsluttende repetitionsforløb) - Thomas Korsgaard: "Lasagne" (2019)

	- Tove Ditlevsen: "Vorherrebeverages" (1948) - Værk: Thomas Korsgaard: <i>Tyverier</i> (2019) <u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u> - Analysevejledning i <i>Håndbog til dansk</i> - Gyrih Ravn: "Thomas Korsgaard om novellesamlingen Tyverier: Vi er så bange for at tabe ansigt", www.bog.dk, 4. september 2019
Omfang	Ca. 27 lektioner á 45 minutter; 95 normalsider
Særlige fokuspunkter	- Introduktion til analyse og fortolkning af episke tekster, herunder fokus på: tid, miljø, personkarakteristik, komposition, fortællerforhold, fremstillingsformer, tematik. - Fokus på novellen som genre samt om forskelle mellem den klassiske og den moderne novelle.
Faglige mål	– udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt – beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber – anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed – anvende centrale skriftlige fremstillingsformer med formidlingsbevidsthed. – analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster – demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, læreroplæg, classesamtaler, kreative øvelser, skriveøvelser

[Retur til forside](#)

Titel 12	Natursyn (MHE)
Indhold	<u>Baggrund/teori:</u> DR-udsendelsen <i>1800-tallet på vrangen</i>, afsnit 1 - Thor Gustafsson: iBogen <i>Klimalitteratur</i>, Systime, 2020: uddrag af kapitlerne: "Hvad er klimalitteratur", "Et nyt forhold mellem menneske og natur", "Mennesket mellem magt og afmagt", "Hvad kan klimalitteratur?" - Tinne Seerup Berthelsen m.fl.: iBogen <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i>, Systime, afsnittene "1800-1870: Romantikken", "Romantikens samfund: Fra enevælde til demokrati", "Livssyn", uddrag af afsnittet

	"Universalromantik: Adam Oehlenschläger og H.C. Andersen", "Nationalromantisk harmoni" - Uddrag af <i>Deadline</i>, DR2, 15. marts 2018 (indslag om klimapoesi) <u>Analyse:</u> - Adam Oehlenschläger: "Fædrelandssangen" (uddrag) (1819) - Adam Oehlenschläger: "Morgenvandring" (1805) (vi har arbejdet med teksten i afsluttende repetitionsforløb) - Adam Oehlenschläger: "Simon Peder" (1805) - Eske K. Mathiesen: "Endnu engang er det slående" (2010) - H.C. Andersen: "Klokken" (1845) - N.F.S. Grundtvig: "Jeg gik mig ud en Sommerdag at høre" (1847) - Steen Steensen Blicher: "Marie. En erindring fra Vesterhavet" (uddrag) (1836) - Yahya Hassan: "Knæl for monsunen" (2019) - Værk: Ursula Andkjær Olsen: Hørspillet <i>Consequence City</i>, (2018) - Malerier fra romantikken: "Vandreren over Tågehavet", "Bøgeskov i maj. Motiv fra Iselingen", "En gravhøj fra oldtiden ved Raklev på Refnæs" Fotos af kunstinstallationer: - Isaac Cordal: "Waiting for Climate Change", Nantes (2013) - Jens Galschiøt: "Unbearable" (2015) <u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u> - DR-udsendelsen <i>Der er et yndigt land – den nordsjællandske kyst</i> (perspektiv til nationalromantikken) - "Nature is speaking - Julia Roberts is mother nature": https://www.youtube.com/watch?v=WmVLcj-XKnM (perspektiv til universalromantikken) - Silas Bjerregaards fortolkning af "Jeg gik mig ud en Sommerdag at høre": https://www.youtube.com/watch?v=iqWdSGEqf7A - Erhvervsministeriets præsentationsfilm med det formål at få Tour de France til Danmark: https://www.youtube.com/watch?v=X1ngZY9WBP0&t=24s - Tim Whyte m.fl.: "Øg bistanden til fattige lande, der betaler prisen for den klimakrise vi har skabt", Information, 4. juni 2019
Omfang	Ca. 27 lektioner á 45 minutter; 100 normalsider
Særlige fokuspunkter	Forløbet har haft fokus på, hvordan natursynet har udviklet sig igennem tiden og har således indeholdt litteraturhistoriske nedslag; Strømninger i romantikken: natursynet i universalromantik (herunder begreber som organismetanke og panteisme), nationalromantik og romantisme. Vi har desuden arbejdet med vores tids antropocæne tidsalder med fokus på

	klimalitteratur og bl.a. diskuteret, hvordan hhv. faktatekster og kunst, der omhandler klimakrisen, påvirker os på forskellige måder. Vi har i forløbet været omkring en række forskellige genrer, og vi har således arbejdet med analyse og fortolkning af bl.a. digte, novelle, hørespil og kunstinstitutioner.
Faglige mål	– udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt – anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed – analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster – analysere og vurdere teksters kommunikative betydning – demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund – demonstrere viden om fagets identitet og metoder – undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, læreroplæg, classesamtaler, kreative opgaver

Forløb 13	Samtalens magtspil (MHE)
Indhold	<u>Baggrund/teori:</u> - Lærerproduceret PowerPoints om samtaleanalyse, sprogbehandling og facework - Ole Schultz Larsen: iBogen <i>Håndbog til dansk</i>, Systime: 4.12 > kapitlet "Kommunikationsanalyse" (ikke afsnittet "Transaktionsanalyse") <u>Analyse:</u> - Alexander Kølpin: <i>Under bælttestedet</i> (2006) (kortfilm) - Debat i Go' morgen Danmark imellem Anne Grethe Bjarup Riis og Susan Møller fra Sexarbejdernes interesseorganisation: www.youtube.com/watch?v=bwK-AM08g2M - Dr.dk: <i>Date min værste side</i>, afsnit 5 (uddrag) (reality-tv) - Helle Helle: "En stol for lidt" (1996) - Ludvig Holberg: <i>Jeppe paa Bjerget</i> (1722) (uddrag) - Radio24syv: "Hele Danmarks Ghita" (interview med Ghita Nørby): https://www.youtube.com/watch?v=-XfiTdt16nI (00:00-09:39)

	<u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u> - Analysevejledning i <i>Håndbog til dansk</i>
Omfang	Ca. 21 lektioner a 45 minutter, ca. 75 normalsider
Særlige fokuspunkter	- Analyse af samtaler i litterære tekster, film og interviews - Direkte og indirekte sproghandlinger - Undertekst - Facework herunder optoning og nedtoning - Høflighedsprincippet - Samarbejdsprincippet - Turtagning
Faglige mål	- udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt - demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Arbejdsformer	Gruppearbejde, læreroplæg, classesamtaler, kreative øvelser